

Γλώσσα Γ' Δημοτικού – Ενότητα 15 «Του κόσμου το ψωμί»

1. Βάζω : και « » όπου χρειάζεται, όπως στο παράδειγμα.
- α. Το πρόβλημα θα το λύσουμε έτσι πρώτα θ βρείτε την περίμετρο και μετά το εμβαδόν.
...Το πρόβλημα θα το λύσουμε έτσι: πρώτα θα βρείτε την περίμετρο και μετά το εμβαδόν.
- β. Ο Σωκράτης είπε Ένα μόνο ξέρω, ότι δεν ξέρω τίποτα.
-
γ. Θα πάμε Σκόπελο με το πλοίο Πρωτέας.
-
δ. Αγόρασα τετράδια, μολύβια, μαρκαδόρους και χαρτόνια.
-
2. Μετατρέπω τον ευθύ λόγο σε πλάγιο και το αντίστροφο, όπως στο παράδειγμα..
- α. «Πώς πέρασες στον κινηματογράφο; », ρώτησε η Κατερίνα.
Η Κατερίνα με ρώτησε πώς πέρασα στον κινηματογράφο.
- β. Η Όλγα είπε στον Άγγελο να της δώσει το βιβλίο.
-
γ. «Φέρε μου, σε παρακαλώ, ένα ποτήρι νερό», είπε η γιαγιά στον Δημητράκη.
-
δ. «Θα βρεθούμε σήμερα στις 7:00 μ. μ.», είπε η Μαρίνα.
-
ε. Ο διευθυντής ρώτησε πόσα παιδιά θα έρθουν στην εκδρομή.
-

3. Σχηματίζω τα παραθετικά των επιθέτων, μονολεκτικά και περιφραστικά, όπως στο παράδειγμα.

ΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
φτωχός	φτωχότερος / πιο φτωχός	φτωχότατος / ο πιο φτωχός
σοβαρό	/	/
ελαφρύς	/	/
μικρή	/	/
ψηλός	/	/

4. Αντιστοιχίζω τις λαϊκές εκφράσεις με τη σημασία τους.

- Ο, τι σπείρεις θα θερίσεις. • • Δε θα ζήσει για πολύ ακόμα.
Κερδίζω το ψωμί μου. • • Οι σημερινές πράξεις θα έχουν αντίκτυπο στο μέλλον.
Τα 'φαγε τα ψωμιά του. • • Βγάζω τα αναγκαία για να ζήσω.
Όποιος δε θέλει να ζυμώσει, • • Καθυστερεί όποιος δε θέλει να τελειώσει μια δουλειά.
δέκα μέρες κοσκινίζει.

5. Συμπληρώνω τα κενά με τα θηλυκά των ουσιαστικών της παρένθεσης, όπως στο παράδειγμα.

- α. Η ...βασίλισσα... της Αγγλίας είναι η Ελισάβετ. (βασιλιάς)
β. Η της κατασκήνωσης μας φτιάχνει πολύ ωραία φαγητά και γλυκά. (μάγειρας)
γ. Η Κίρκη μεταμόρφωσε τους ναύτες του Οδυσσέα σε γουρουνιά.
δ. Το θέμα της βάφτισης της ξαδέρφης μου ήταν η (πρίγκιπας)
ε. Η Στέλλα, η από απέναντι, έχει ένα σκυλάκι που το λένε Ρομέο. (γείτονας)

Γλώσσα Γ' Δημοτικού – Ενότητα 15 «Του κόσμου το ψωμί»

6. Διαλέγω το σωστό επιφώνημα από την παρένθεση (Χα χα!, Μακάρι, Μπράβο, Αχ!, Άντε!)
- α. τι ωραία που περάσαμε.
 β. Έφη τα πήγες πολύ καλά.
 γ. τι αστείος που είσαι.
 δ. καθυστερείς πολύ.
 ε. να πάμε αύριο εκδρομή!

7. Γράφω τα υποκοριστικά των παρακάτω ουσιαστικών, όπως στο παράδειγμα.

π.χ. κόρη	κορούλα
ελιά	
κορίτσι	
Γιώργος	
παππούς	
μάνα	

8. Συμπληρώνω τις λέξεις με ι, υ, ει, ή οι.
α. βιβλ.....ο	δ. νοσοκομ.....ο	ζ. κρ.....ο
β. ταμ.....ο	ε. κραν.....ο	η. βραδ.....νό
γ. βράδ....	στ. κρεοπωλ.....ο	θ. πλ.....ο

9. Σχηματίζω τις σύνθετες λέξεις, όπως στο παράδειγμα.
α. καλός + τύχη = καλότυχος	γ. βιβλίο + παρουσίαση =
β. ελιά + ψωμί =	δ. σταφίδα + ψωμί =

10. Γράφω τα αντίθετα των παρακάτω λέξεων, όπως στο παράδειγμα.
α. άσχημος → όμορφος	δ. ανάβω →
β. βράδυ →	ε. έρχομαι →
γ. κρυώνω →	στ. γέρος →

11. Συμπληρώνω τα κενά βάζοντας το άρθρο και το ουσιαστικό της παρένθεσης στη σωστή πτώση και αριθμό, όπως στο παράδειγμα.
- α. Ο οργανισμός μας δεν φτιάχνει βιταμίνες, γι' αυτό τις παίρνουμε από **το φαγητό** που τρώμε.
 β. Η βιταμίνη Ε προστατεύει (κύτταρο) από βλάβες.
 γ. Η βιταμίνη D υπάρχει άφθονη στον κρόκο (αυγό), στη μαργαρίνη, στα γαλακτοκομικά και (ψάρι).
 δ. Στην πινακωτή φουσκώνουν (ψωμί) πριν ψηθούν.
 ε. (στάχυ) όταν ωριμάζουν παίρνουν κίτρινο χρώμα.